

بررسی موانع گرایش گردشگران ورزشی کشتی باچوخه به جاذبه‌های طبیعی

ورزشی و گردشگری شهرستان اسفراین

حامد حسین پور^۱، حسن فهیم دوین^۲، ریحانه ادیال باف مقدم^۳

۱- کارشناسی ارشد تربیت بدنی*

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

۳- کارشناس ارشد تربیت بدنی تربیت معلم سبزوار

تاریخ دریافت: ۹۱/۰۲/۱۱

تاریخ پذیرش: ۹۲/۰۳/۲۵

چکیده

تحقیق حاضر ضمن توصیف جاذبه‌های گردشگری شهرستان اسفراین به بررسی موانع گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه‌های طبیعی گردشگری این شهرستان پرداخته‌است. در این پژوهش، ۷۰ نفر از کارشناسان ورزشی و گردشگری شهرستان، استان و همچنین ورزشکاران و مربیان کشتی باچوخه شهرستان که دارای سابقه‌ی گردشگری ورزشی بودند، به‌عنوان آزمودنی انتخاب شدند. به‌علت محدودبودن جامعه‌ی آماری، نمونه با جامعه برابر بود. اطلاعات لازم به‌وسیله‌ی: ۱. پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته‌ی مشخصات فردی؛ ۲. پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته‌ی ۱۷ سؤالی که با مقیاس لیکرت اندازه‌گیری شده‌بود، گردآوری شد. برای ارزیابی روایی این پرسش‌نامه به افراد صاحب‌نظر در حوزه‌ی مدیریت ورزشی و گردشگری مراجعه شد و با استفاده از دیدگاه‌های آنان اصلاحات لازم در پرسش‌نامه انجام شد و برای بررسی پایایی پرسش‌نامه، ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۹) توسط آمارگر تأیید شد. از آمار توصیفی برای مشخصات آزمودنی‌ها مانند سن، میزان تحصیلات و سابقه‌ی کاری استفاده شد و در آمار استنباطی، از روش تحلیل عاملی تأییدی با چرخش واریماکس برای تعیین مهم‌ترین موانع گرایش گردشگران ورزشی شهرستان به جاذبه‌های طبیعی از دیدگاه کارشناسان حوزه‌ی ورزش و گردشگری استفاده شد. با توجه به یافته‌های پژوهش، "عدم وجود برنامه‌ای جامع و هماهنگ برای توسعه‌ی گردشگری ورزشی شهرستان" با بار عاملی ۰/۸۱ مهم‌ترین مانع از دیدگاه کارشناسان ورزشی و گردشگری انتخاب شده‌است و "عدم تخصیص منابع مالی مناسب و کافی برای برنامه‌های گردشگری ورزشی" با بار عاملی ۰/۷۸ به‌عنوان دومین مانع و "عدم حمایت مسئولین گردشگری استان" با بار عاملی ۰/۷۵ به‌عنوان سومین مانع تشخیص داده‌شده‌است. چهارمین مانع، "کمبود نیروی متخصص گردشگری" با بار عاملی ۰/۷۳ و پنجمین مانع، "عدم وجود یک مرکز واحد تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی" با بار عاملی ۰/۷۰ تشخیص داده‌شده‌است.

کلید واژگان: گردشگری، گردشگری ورزشی

مقدمه

گردشگری، یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های جهان معاصر به‌شمار می‌رود. بر اساس گزارش ^۱WTO، تعداد گردشگران جهان، سالیانه ۳/۴ درصد رشد دارد و در سال ۲۰۲۰ به ۱/۶ میلیارد نفر می‌رسد. در همین زمان، هزینه‌های گردشگران در سرتاسر جهان در هر سال ۶/۷ درصد رشد دارد و به ۲ تریلیون دلار می‌رسد (۱). مسافرت به دلایل غیرتجاری (تعطیلات) یا تجاری (غیرتعطیلات)، حرفه (برای شرکت یا مشاهده‌ی فعالیت) گردشگری ورزشی نامیده می‌شود (۲). به‌طور کلی گردشگران ورزشی دو دسته‌ی عمده را شامل می‌شوند که عبارت‌اند از: ۱. تماشاگران ورزشی؛ ۲. مشارکت‌کنندگان ورزشی.

ورزش یکی از فعالیت‌های مهم گردشگران در حین گردشگری است و گردشگری و مسافرت نیز با انواع مختلف ورزش همراه است. گردشگر کسی است که برای مدتی، دست کم یک شب و نه بیش از یک سال به کشوری غیر از وطن یا محل سکونت معمولی خود مسافرت می‌کند و هدف او کارکردن و پول‌درآوردن در آن کشور نیست. همچنین گردشگر ورزشی بازدیدکننده‌ی موقتی است که حداقل ۲۴ ساعت در محل رویداد اقامت می‌کند و هدف اصلی او شرکت در رویدادی ورزشی است. در عین حال جذابیت‌های ثانویه‌ای نیز ممکن است وجود داشته‌باشد (۳). گردشگری ورزشی یکی از حیطه‌های رو به رشد گردشگری است که مسابقات و رویدادهای ورزشی تعداد کثیری گردشگر، چه داخلی و چه خارجی را جلب می‌کند (۴).

رقابت‌های کشتی باچوخه از سال‌های دور در روزهای فروردین‌ماه هر سال در گود کشتی زینل‌خان اسفراین برگزار می‌شده و در سال‌های اخیر هم این رقابت به‌صورت قهرمانی کشور در تقویم ورزشی فدراسیون ورزش‌های روستایی و عشایری قرار گرفته‌است. برگزاری این مسابقات، هر ساله با حضور بیش از هشتاد هزار تماشاگر علاقمند از استان‌ها و شهرها و روستاهای مختلف کشور، تعجب همه را بر می‌انگیزد. با توجه به زمان برگزاری این مسابقات که با تعطیلات رسمی کشور مصادف است، مورد استقبال گردشگران ورزشی، چه به‌صورت تماشاگر و چه به‌صورت ورزشکار قرار می‌گیرد (۵).

شکل ۱. مسابقات کشتی باچوخه در گود زینل خان شهرستان اسفراین

در حدود نیمی از تماشاگران این مسابقات از استان‌های مختلف کشور برای تماشای مسابقات به این شهر می‌آیند و در این میان، گردشگران خارجی از کشورهای همسایه، مانند ترکمنستان و تاجیکستان نیز حضور دارند. از نکات جالب این مسابقات، علاوه بر تعداد تماشاگران، حضور تماشاگران زن است.

در این مسابقات که تعداد ۱۱۸ کشتی‌گیر از استان‌های تهران، قم، سیستان و بلوچستان، مازندران، گیلان، سمنان، گلستان، کرمانشاه، خراسان رضوی، شمالی و جنوبی و حضور دارند (۵).

باتوجه به حضور این تعداد گردشگر داخلی و خارجی در نیمه‌ی اول فروردین‌ماه و جاذبه‌های طبیعی گردشگری موجود در این شهرستان که در انتهای مقاله آورده شده‌است، می‌توان با یک برنامه‌ریزی مناسب در راستای استفاده از این فرصت استثنایی و با جهت‌دهی و ساماندهی، گردشگران ورزشی و معرفی دیگر جاذبه‌های طبیعی ورزشی و گردشگری شهرستان به آنها، مدت‌زمان، فصل و درآمد حاصل از گردشگری را به مقدار چشم‌گیری افزایش داد.

کشتی باچوخه در اصل نام کردی است و از آنجا که بیشتر مردم شمال خراسان کرد زبان هستند، این ورزش در بین آنها معمول شده و اداره کل تربیت بدنی استان خراسان سابق با برگزاری این رقابت‌ها، آن را باچوخه نامگذاری کرده‌است. اسم "چوخه" که امروزه بر کشتی محلی خراسان نهاده شده از لباسی که کشتی‌گیران در هنگام مبارزه به تن می‌کنند، گرفته شده و شنل کوتاهی است که کشتی‌گیران آن را با شال سفیدرنگی محکم می‌کنند (۶).

کیو ۱ در سال ۲۰۰۳ (۷) در بررسی گردشگری ورزشی در قاره‌ی آفریقا، عنوان کرد که بعضی

از کشورهای شمال آفریقا همانند مراکش، تونس، مصر و دیگر کشورهای قاره همانند کنیا و آفریقای جنوبی، با استفاده از فرصت‌های موجود برای بهره‌برداری از گردشگری ورزشی متکی بر جاذبه‌های طبیعی ورزشی، مدت‌زمان، فصل و درآمد حاصل از گردشگری را به مقدار چشمگیری افزایش داده‌اند. به واسطه‌ی نیاز روحی- روانی انسان، امروز به تفریح در طبیعت و ورزش‌هایی که در عرصه‌ی طبیعی قابل انجام است، با برنامه‌ریزی حساب‌شده، ضمن بهره‌گیری از استعداد مناطق مختلف و لحاظ کردن شرایط مختلف، می‌توان در پیش‌برد اهداف اقتصادی و اشتغال‌زایی گام برداشت و محیط‌های مناسبی برای گردشگران به‌وجود آورد. برنامه‌ریزی بر روی این جاذبه‌ها و هدایت گردشگران ورزشی به این جاذبه‌ها، بسیار مفید و مؤثر خواهد بود و از هدر رفتن وقت، سرمایه، بودجه، منابع و امکانات انسانی و مادی جلوگیری کرده و در برابر کشورهای رقیب برای کشور ما یک مزیت رقابتی ایجاد خواهد کرد؛ زیرا با توجه به بررسی‌های صورت‌گرفته و اثبات‌شده، ایران یکی از ده کشور اول جهان از نظر جذابیت‌های گردشگری است (۸).

با توجه به منطقه‌ی جغرافیایی شهرستان اسفراین و طبیعت آن، ۵ نوع از هفت نوع جاذبه‌ی طبیعی ورزشی در این شهرستان وجود دارد که می‌توان با برنامه‌ریزی و مدیریت این منابع و جهت‌دهی به گردشگران ورزش کشتی باچوخه به سمت و سوی طبیعت بکر، سهم این منطقه را از صنعت گردشگری استان افزایش داد. در مطالب ذیل، نمونه‌های پنج جاذبه‌ی طبیعی (ورزشی) آورده شده‌است.

مزایا و منافع اقتصادی حاصل از گردشگری، جلوه‌های طبیعی و جغرافیایی و ویژگی‌های مفرح طبیعت بسیار جالب توجه است و در واقع "گردشگری ورزشی" صنعتی است که از ترکیب دو صنعت "گردشگری" و "صنعت ورزش" پدید آمده‌است.

جاذبه‌های طبیعی ورزشی موجود در ایران به‌طور کلی به هفت دسته تقسیم‌بندی شده‌است. این هفت دسته هر کدام دربرگیرنده‌ی فعالیت‌های مختلف ورزشی و تفریحی است. نکته‌ی مهم اینکه تمامی این فعالیت‌ها نیازمند حضور در جاذبه‌های طبیعی‌اند. این هفت دسته‌ی کلی عبارت‌اند از: ۱. دامنه‌نوردی؛ ۲. شکار، صید و ماهی‌گیری؛ ۳. ورزش‌های زمستانی؛ ۴. ورزش‌های ساحلی و آبی؛ ۵. بیابان‌گردی؛ ۶. طبیعت‌درمانی؛ ۷. کوه‌نوردی و غارنوردی (۹). جغرافیای شهرستان اسفراین

شهرستان اسفراین در جنوب شرقی استان خراسان شمالی قرار گرفته و از شمال به شهرستان بجنورد، از شمال شرقی به شهرستان شیروان، از شرق به شهرستان فاروج، از غرب به شهرستان جاجرم و از جنوب و جنوب شرقی به استان خراسان رضوی محدود می‌شود. این شهرستان با

مساحت بالغ بر حدود ۵۰۱۹ کیلومتر مربع دارای ۲ شهر، ۲ بخش، ۷ دهستان و ۱۷۵ آبادی است. جمعیت شهر اسفراین در سال ۱۳۸۵ بالغ بر ۵۰۰۰۰ نفر برآورد شده است (۱۰).

منطقه‌ی تفریحی - گردشگری ییلاقی رویین؛ (طبیعت‌درمانی):

آب فراوان، باغ‌های این منطقه را پررونق ساخته؛ به طوری که هیچ فصلی از سال از محصولات باغی بی بهره نبوده است و درخت‌های زیبا به آن چهره‌ی منحصر به فردی بخشیده است. در این روستا، خانه‌ها به طور زیبایی به صورت پلکانی بر روی یکدیگر ساخته شده‌اند؛ به طوری که پشت بام منزل یکی، حیاط خانه‌ی دیگری است. هنر زنان روستا، چادرشب‌بافی، قالی‌بافی، حوله‌بافی و دستمال بافی است.

گردنه‌ی اسفراین - بجنورد

ارتفاعات این منطقه در بهمن، اسفند و اوایل فروردین‌ماه دارای دامنه‌ای پربرف است که علاقمندان به اسکی و تیوب‌سواری هر سال می‌توانند از این منطقه استفاده کنند.

آبشار ایزی؛ (طبیعت‌درمانی):

این آبشار در میان کوه‌های بلند و در داخل دره‌ای نسبتاً طولانی و باز قرار گرفته است و در منطقه‌ی ییلاقی قرار دارد. این آبشار زیبا که یکی از جاذبه‌های گردشگری منطقه‌ی اسفراین محسوب می‌شود، متشکل از چندین پلکان بلند است و آب آن از کوه‌های معروف شاه جهان سرچشمه می‌گیرد.

پارک ملی ساریگل؛ (شکار و صید و دامنه‌نوردی):

پارک ملی و منطقه‌ی حفاظت‌شده‌ی ساریگل با توجه به ناهمواری و منابع آب نسبتاً فراوان، تنوع جانوری قابل توجهی، به‌ویژه پرندگان دارد. پستانداران این زیست بوم از تنوع نسبتاً خوبی برخوردار است. از جمله‌ی مهم‌ترین پستانداران و پرندگان ساریگل می‌توان به پلنگ، کفتار، گرگ، روباه، گربه‌ی وحشی، قوچ اوریا، بز، آهو و کبک اشاره کرد.

پارک ملی سالوک؛ (شکار و صید و دامنه‌نوردی):

شرایط توپوگرافی دشتی - کوهستانی منطقه، باعث شده است که این منطقه یکی از متنوع‌ترین زیستگاه‌های گونه‌های حیوانات ایران به‌شمار می‌آید.

غار نوشیروان؛ (صخره‌نوردی و غارنوردی):

همجواری با جاذبه‌های طبیعی و برخورداری از چشم‌انداز زیبا و ارتفاعات صخره‌ای، یکی از جاذبه‌های طبیعی است. قله‌ی شاه‌جهان، با بیش از ۳۰۰۰ متر ارتفاع و رشته‌کوه‌های آلبلاغ محل مناسبی برای کوه‌نوردی حرفه‌ای و آماتور است.

این شهرستان با توجه به موقعیت جغرافیایی استثنایی از جنوب به کویر نمکی کال شور متصل می‌شود که به‌عنوان یک جاذبه‌ی طبیعی ورزشی (کویرنوردی) مورد توجه راه‌پیمایان کویر قرار

گرفته‌است.

همچنین وجود دریاچه‌ی پشت سد خاکی این شهرستان که جزو بزرگ‌ترین سدهای شرق کشور است، این امکان را برای مسئولین فراهم کرده که زمینه‌ی ورزش‌های آبی نظیر قایق‌رانی، اسکی‌روی‌آب و غواصی را به‌وجود آورند و از این راه، گردشگران را جذب کنند. همچنین این شهرستان دارای ده‌ها آثار باستانی ثبت‌شده، شامل قلعه‌های تاریخی، اماکن متبرکه و زیارتی، و... است که می‌تواند به‌عنوان جاذبه‌های گردشگری تاریخی و مذهبی در جذب گردشگران ورزشی شهرستان مؤثر باشد.

اهمیت و ضرورت پژوهش

با توجه به محرومیت شهرستان اسفراین و درصد بالای بیکاری جوانان این ناحیه، لازم است با استفاده از تمامی امکانات و قابلیت‌ها در جهت رفع محرومیت، ایجاد اشتغال و کسب درآمد از راه‌های مختلف اقدام شود. گسترش صنعت گردشگری، به‌عنوان صنعتی که با حوزه‌های مختلفی نظیر اقتصاد، کشاورزی، فرهنگ، محیط‌زیست و خدمات در تعامل است، دارای اهمیت فراوانی است و تجربیات سایر مناطق جهان نشان داده که توسعه‌ی آن در هر منطقه، باعث رشد و پیشرفت اقتصادی اجتماعی آن ناحیه شده است. بنابراین، می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی توسعه در شهرستان مورد توجه قرار گیرد. ضمناً با افزایش مراودات میان افراد بومی و مسافران مختلف، طرفین با فرهنگ، عادات و رسوم یکدیگر آشنا شده و شناخت فرهنگ‌های مختلف می‌تواند در ایجاد یک محیط امن و آرام برای زندگی بشر مفید واقع شود. البته درباره‌ی تأثیرات فرهنگی گسترش گردشگری باید با احتیاط رفتار کرد، تا آداب و فرهنگ و رسوم بومی آسیب نبیند. همچنین امکانات زیربنایی نظیر فرودگاه‌ها، جاده‌ها و آزادراه‌ها، شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی، شبکه‌ی بهداشتی و شبکه‌ی آب و فاضلاب و برق و... نیز که یکی از اساسی‌ترین عوامل گسترش صنعت گردشگری است، توسعه می‌یابد. در کنار تأثیرات اقتصادی فوق، صنایع دستی نظیر قالی، قالیچه، جاجیم، چادرشب‌بافی، رشد و گسترش یافته و علاوه بر ایجاد اشتغال و کسب درآمد برای افراد محلی از فراموشی و نابودی این صنایع جلوگیری می‌شود.

یاماگوشی^۱ (۲۰۰۵) در تحقیقی به بررسی دلایل، انگیزه‌ها و محدودیت‌های مسافرت‌کنندگان در قالب گردشگران ورزشی پرداخت. وی به این نتیجه رسید که در هر مطالعه‌ای که به‌منظور برنامه‌ریزی و توسعه‌ی گردشگری ورزشی در شهر یا کشور مقصد انجام می‌گیرد، باید دلایل، جذابیت‌ها و موانعی که برای گردشگران مهم است شناسایی شوند (۱۱).

1. Yamaguchi.

کُزاک^۱ (۲۰۰۵) در تحقیقی به بررسی عوامل مؤثر بر مسافرت گردشگران ورزشی، با توجه به ملیت و مقصد آنها پرداخت. نتایج تحقیق وی نشان داد امکانات اقامتی، آب‌وهوا، سطح قیمت‌ها، محل جغرافیایی مقصد، و دسترسی به دریا و ساحل، مهم‌ترین دلایلی بودند که گردشگران انگلیسی برای رفتن به مالت و ترکیه عنوان کردند (۱۲).
 چو^۲ (۲۰۰۴) در تحقیقی به بررسی اثر ورزش تکواندو بر توسعه‌ی گردشگری ورزشی در کشور کره پرداخت. نتایج تحقیق وی نشان داد که ورزش‌هایی که سنت کشوری محسوب می‌شوند، می‌توانند جلب‌کننده‌ی گردشگر ورزشی باشند (۱۳).

دسته‌بندی موانع گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه‌های گردشگری

الف. موانع سازمانی

فقدان هماهنگی بین سازمان تربیت بدنی و گردشگری و سایر ارگان‌های برگزارکننده و خدمات‌دهنده‌ی مسابقات کشتی باچوخه شهرستان (شهرداری، نیروی انتظامی، استانداری، و...)، عدم تخصیص منابع مالی مناسب و کافی، عدم وجود یک مرکز واحد تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی و اجرایی، عدم وجود برنامه‌ای جامع و هماهنگ برای توسعه‌ی گردشگری شهرستان، فقدان همکاری بخش خصوصی، عدم حمایت مسئولین ورزشی استان.

ب. موانع زیربنایی و خدماتی

کمبود و نامطلوب بودن وسایل حمل‌ونقل مسافری، جاده‌های بین شهری، مراکز خرید، تأسیسات اقامتی، شبکه‌های آب، برق، مخابرات، فاضلاب و بهداشت در مناطق گردشگری، یکی از موانع عمده‌ی گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه‌های طبیعی و گردشگری به حساب می‌آید. بنابراین، رفع موانع این گرایش نیازمند یک مدیریت منسجم و کارآمد بوده که موانع و مشکلات را شناسایی کرده و توانایی اجرای استراتژی‌های تدوین‌شده را داشته‌باشد.

ج. موانع فرهنگی - اجتماعی

تفاوت‌های فرهنگی بین مناطق گردشگری و آگاهی کم میزبانان نسبت به نیازها و خواسته‌های گردشگران و از طرف دیگر، عدم آگاهی گردشگران از فرهنگ میزبانان، ضمن بروز مشکلات عدیده، مانع عمده‌ای در گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه‌های گردشگری است. اغلب در نقاط و مکان‌های مختلف ساکنان یک محل یا افراد یک جامعه به علت ناآگاهی یا دیدن برخی اعمال از گردشگران و همچنین تفاوت فرهنگی بین میزبانان و گردشگران، از این صنعت برداشت ناخوشایند و منفی دارند و یا کارکردن در بعضی از مشاغل مربوط به گردشگری از طرف افراد بومی مشاغل سطح پایین تلقی شده و ساکنان بومی حاضر به کار کردن در این

1. Kazak.

2. Cho.

مشاغل نیستند.

د. موانع آموزشی و تبلیغاتی

متأسفانه به علت جوان بودن این صنعت در اغلب کشورهای در حال توسعه، نیروی انسانی متخصص مورد نیاز اندک است و تعداد افرادی که آشنا با این صنعت و توسعه آن باشند، اندک هستند. حتی مراکز آموزشی برای تربیت نیروی انسانی مورد نیاز هم وجود نداشته و یا بسیار محدود است. همچنین کمبود تبلیغات و اطلاع رسانی از جاذبه های شهرستان باعث ناشناخته بودن جاذبه های گردشگری شهرستان می شود.

روش شناسی

روش این تحقیق از نوع توصیفی - تحلیلی است و پژوهشگر قصد داشت با نظرخواهی از مدیران و دست اندرکاران برگزاری مسابقات کشتی باجوچه ی شهرستان و نیز ورزشکاران شرکت کننده در این بازی ها، کارشناسان گردشگری استان و مدیران، مربیان ورزشی کشتی شهرستان که دارای سابقه ی گردشگری ورزشی هستند که مجموعاً ۷۰ نفر می باشند، مهم ترین موانع گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه های طبیعی و گردشگری را مشخص کند. به علت محدود بودن جامعه، نمونه با جامعه برابر است و نمونه گیری به صورت تمام شمار صورت گرفته است.

ابزار گردآوری اطلاعات در مرحله ی اول کتاب و اسناد و اینترنت در ارتباط با گردشگری بود و در مرحله ی دوم پرسش نامه ی محقق ساخته ی ۱۷ سؤالی و پرسش نامه ی محقق ساخته ی مشخصات فردی به عنوان ابزار جمع آوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت. از نرم افزار SPSS برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از شاخص های مرکزی، انحراف استاندارد، نمایش داده ها، رسم نمودارها و فراوانی استفاده شد و در بخش آماری استنباطی، از روش تحلیل عاملی تأییدی با چرخش واریماکس به منظور تعیین بار عاملی برای تعیین مهم ترین و مؤثرترین موانع در گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه های طبیعی گردشگری و ورزشی شهرستان اسفرا این استفاده شد.

نتایج

از مجموع ۷۰ نفر نمونه ی آماری، ۲۰ نفر کارشناسان ورزشی، ۲۰ نفر ورزشکار و مربی دارای سابقه ی گردشگری، ۱۰ کارشناس گردشگری استان و ۲۰ نفر برگزارکنندگان اصلی مسابقات کشتی باجوچه بودند. همگی آزمودنی ها مرد بودند. با توجه به محدود بودن جامعه، نمونه با جامعه برابر بود. میانگین سنی آزمودنی ها ۳۵/۶ بود. ۳۸ نفر از آزمودنی ها دارای مدرک لیسانس و ۱۰ نفر فوق لیسانس و ۲ نفر کاردانی و ۲۰ نفر دیپلم و زیر دیپلم بودند. با توجه به داده های جدول ۱، "عدم وجود برنامه ای جامع و هماهنگ برای توسعه ی گردشگری

– ورزشی شهرستان" با بار عاملی ۰/۸۱ مهم‌ترین مانع از دیدگاه کارشناسان ورزشی و گردشگری انتخاب شده‌است و "عدم تخصیص منابع مالی مناسب و کافی برای برنامه‌های ورزشی - گردشگری" با بار عاملی ۰/۷۸ به‌عنوان دومین مانع تشخیص داده شده‌است و "عدم حمایت مسئولین گردشگری استان" با بار عاملی ۰/۷۵ به‌عنوان سومین مانع تشخیص داده شده‌است. چهارمین مانع، "کمبود نیروی متخصص گردشگری" با بار عاملی ۰/۷۳ و پنجمین مانع، "عدم وجود یک مرکز واحد تصمیم‌گیری" با بار عاملی ۰/۷۰ تشخیص داده شده‌است.

جدول ۱. بارعاملی موانع گرایش گردشگران ورزشی شهرستان به جاذبه‌های طبیعی ورزشی و

گردشگری از دیدگاه کارشناسان

رتبه	بار عاملی	رتبه	بار عاملی و رتبه	مهم‌ترین موانع گرایش گردشگران ورزشی به جاذبه‌های طبیعی ورزشی و گردشگری شهرستان	
۵	۰/۷۰	۱	۰/۸۱	عدم وجود یک مرکز واحد تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی	موانع سازمانی
۱	۰/۸۱	۲	۰/۷۸	عدم وجود برنامه‌ای جامع و هماهنگ برای توسعه گردشگری ورزشی شهرستان	
۲	۰/۷۸	۶	۰/۶۸	عدم تخصیص منابع مالی مناسب و کافی برای برنامه‌های ورزشی گردشگری	
۶	۰/۶۸	۹	۰/۶۰	فقدان هماهنگی بین سازمان‌های برنامه‌ریز و اجرایی	
۹	۰/۶۰	۳	۰/۷۵	کمبود تعامل بخش خصوصی	
۳	۰/۷۵	۸	۰/۶۲	عدم حمایت مسئولین گردشگری استان	
۸	۰/۶۲	۱۴	۰/۴۳	عدم حمایت مسئولین ورزشی استان	موانع فرهنگی اجتماعی
۱۴	۰/۴۳	۷	۰/۶۵	فقدان فرهنگ پذیرش گردشگر	
۷	۰/۶۵	۱۱	۰/۵۱	عدم آگاهی میزبان (مسئولین، مردم،...) از گردشگری	
۱۱	۰/۵۱	۱۶	۰/۳۸	عدم آگاهی گردشگران از منطقه	موانع زیربنایی خدماتی
۱۶	۰/۳۸	۱۰	۰/۵۷	کمبود و نامطلوب بودن وسایل حمل و نقل مسافری و جاده‌های داخل شهری	
۱۰	۰/۵۷	۱۳	۰/۴۵	کمبود و نامطلوب بودن مراکز اقامتی و مراکز خرید	
۱۳	۰/۴۵	۴	۰/۷۳	نامطلوب بودن تأسیسات بهداشتی و شبکه‌های آب و برق و تلفن در محل جاذبه‌های گردشگری	موانع آموزشی و تبلیغاتی
۴	۰/۷۳	۱۲	۰/۴۹	کمبود نیروی متخصص گردشگری ورزشی	
۱۲	۰/۴۹	۱۷	۰/۳۵	کمبود کتب، مقالات، کاتالوگ و عکس از جاذبه‌های شهرستان	
۱۷	۰/۳۵	۱۵	۰/۴۰	حضور کم در نمایشگاه‌های گردشگری در داخل کشور	
۱۵	۰/۴۰			عدم استفاده کافی از صدا و سیمای استانی برای معرفی جاذبه‌های شهرستان	

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق حاضر با تحقیق جواد ادبی فیروزه (۱۳۸۶)، بامانگوشی (۲۰۰۵)، کزاک (۲۰۰۵)، و چو (۲۰۰۴) هم‌خوانی دارد. با توجه به یافته‌های پژوهش، مهم‌ترین راهکارهای پیشنهادی توسط کارشناسان این تحقیق برای توسعه و گسترش گرایش گردشگران ورزشی شهرستان به جاذبه‌های گردشگری به ترتیب آورده شده‌است. نیاز به یک مرکز و یا واحد برنامه‌ریزی برای طراحی برنامه‌های جهت استفاده از جاذبه‌های شهرستان برای توسعه‌ی گردشگری تشخیص داده شده‌است. از این رو، برای جلوگیری از اتلاف وقت و سرمایه و همچنین شناسایی توانایی‌ها، امکانات و تنگناهای موجود در منطقه پیشنهاد می‌شود با دعوت از محققان و کارشناسان جهت انجام یک تحقیق همه‌جانبه، یک طرح جامع توسعه‌ی گردشگری تدوین شود. همچنین تخصیص و پیش‌بینی منابع مالی، اجرای این طرح‌ها در نظر گرفته‌شود و به عبارتی، تخصیص اعتبار صورت گیرد. این واحد یا کمیته‌ی توسعه‌ی گردشگری می‌تواند با ارتباط برقرار کردن با بخش خصوصی، مشکلات این بخش را به بخش دولتی انتقال داده و زمینه‌ی همکاری بهتر بخش خصوصی و دولتی را فراهم سازد.

یکی دیگر از این مشکلات، عدم حمایت مسئولین گردشگری و ورزشی استان است که سهم مسئولین گردشگری در این مانع بیشتر است. آگاه‌سازی مسئولین از پیامدهای مثبت این صنعت جدید، "گردشگری ورزشی"، و ایجاد نگرش مثبت در مردم نسبت به گردشگری می‌تواند حمایت بیشتر مسئولین را دربرداشته‌باشد.

کمبود نیروی متخصص آگاه به گردشگری و گردشگری ورزشی نیز یک مشکل مهم تشخیص داده شده‌است که سازمان تربیت بدنی می‌تواند با به‌کارگیری نیروهای متخصص، به توسعه‌ی گردشگری ورزشی شهرستان کمک کند. جهت تربیت افراد برای مشاغل مختلف مرتبط با گردشگری، تأسیس یک مرکز آموزش گردشگری در استان پیشنهاد می‌شود. همچنین برای آشنا نمودن کارشناسان و مدیران سازمان‌های مختلف با جدیدترین تحولات صنعت گردشگری، برگزاری همایش‌ها و اعزام این افراد به همایش‌های معتبر ملی و بین‌المللی توصیه می‌شود. یکی دیگر از مشکلات شناسایی شده، کمبود مراکز اقامتی، خرید و بهداشتی برای گردشگران ورزشی است و از آنجا که هزینه‌ی احداث این مراکز بسیار بوده و زمان برگشت سرمایه نیز طولانی است، بخش خصوصی به‌تنهایی رغبتی به سرمایه‌گذاری در این صنعت ندارد. بنابراین لازم است بخش دولتی با پذیرفتن قسمت عمده‌ای از هزینه و دادن تسهیلات و معافیت‌های مالیاتی و کمک و تسریع در دادن مجوزهای لازم برای احداث این مراکز، بخش خصوصی را یاری کند.

منابع

1. W.T.O. World Trade Organization Annual Report, Madrid. 2000.
2. Dolnicar S .Who is riding the wave? Investigation into development and psychographic characteristics of surf Tourist. Journal of Australia Tourism. 2003.
۳. هنرور افشار. بررسی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویدادهای ورزشی بین المللی در کشور. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران. ۱۳۸۳.
4. Hall C. Adventure, Sport and Health Tourism in Special Interest Tourism Bellhaven press. London. 1992. 141-158
5. <http://www.mehrnews.com/detail/News/>
۶. هوشمند زیارت عباسعلی. تاریخ مختصر کشتی باچوخه. تهران: انتشارات سپاس؛ ۱۳۸۳. ص ۴۲-۴۰
7. Cave P .Leader C. Sport Tourism: The case for a local Approach in Africa, Second Africans on peace Trough Tourism. Journal of Sport Tourism, 2003. Vol. 1. 24-30.
8. Jennings, G. Sport and Tourism Shaping Global Culture. 1998. <http://www.World-Tourism>.
۹. کرمی ناصر. اکوتوریسم ایران. سازمان میراث فرهنگی و گردشگری. معاونت تحقیقات آموزش و برنامه ریزی. گروه مطالعات اکوتوریسم. گزارش وضعیت، نگارش نخست. ۱۳۷۸
۱۰. فدایی احمد. جغرافیای شهرستان اسفراین، مشهد انتشارات: آستان قدس رضوی. ۱۳۷۳
11. Yamaguchi Y. Sport tourism, sport volunteer and sport for all. Journal of Asian Sport for All, 2002. Vol. 1. 29-36.
12. Kozak M. Comparative analysis of tourist motivations by nationality and destinations. Tourism Management, 23. 2002. 221-3
13. Cho, Kwang-Min Developing Taekwondo as a tourist commodity. IJASS, 13, 2. 2001. 53-62.
۱۴. ادبی فیروزجاه جواد. بررسی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی کشور با تأکید بر جاذبه های طبیعی ورزشی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت مدرس تهران. ۱۳۸۶
۱۵. گودرزی محمود. طراحی و تدوین نظام جامع ورزش کشتی کشور. نشریه پژوهش در علوم ورزشی: ۱۳۸۶. شماره: ۱۴: ۵۴-۳۳

ارجاع مقاله به روش ونکوور

حسین پور حامد، فهیم دوین حسن، ادیال باف مقدم ریحانه. بررسی موانع گرایش گردشگران ورزشی کشتی باچوخه به جاذبه های طبیعی ورزشی و گردشگری شهرستان اسفراین. مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۳۹۳؛ ۶ (۲۳): ۶۷-۷۸

